D. D.

DISSERTATIO BOTANICA,

Siſtens

STATIONES PLANTARUM,

QUAM,

CONSENSU AMPLISS. FACULT. MEDICÆ IN ALMO UPSAL. LYCÆO,

Sub PRÆSIDIO,

VIRI NOBILISSIMI ATQUE EXPERIENTISSIMI,

DN. DOCT. CAROLI LINNÆI,

S:Æ R:Æ M:TIS ARCHIATRI, MED. ET BOTAN. PROF. REG. ET ORD. ACAD. IMPER. MONSPEL. STOCKH. UPSAL. BEROL. TOL. ET LONDIN. SOCII,

Nec non

EQUITIS AURATI DE STELLA POLARI.

PUBLICE VENTILANDAM SISTIT,

ANDREAS HEDENBERG,

STOCKHOLMIENSIS.

IN AUDIT. CAROLIN MAJOR. D. III. APRILIS, ANNI MDCCLIV.

H. A. M. S.

UPSALIÆ, Exc. L. M. HÖJER, Reg. Acad. Typ.

Bryggare Ånkan

uti Stockholm,

Dygdädla

MAD. CATHARINA ÖLMENSTRÖM,

Min Huldaſte Mormoder.

NÅr jag efterſinnar den ſtora ömhet, min kiära Mormoder från ſpåda åren, och alt ſedan jag måſt ſakna mina kiära Föräldrar, haft om min upfoſtran; finner jag min ſkuld, ſå mycket ſtörre, ſom deras ſaknad mig warit okänbar; för mig wore omöjeligit, den ſamma wärdigt priſa, utan måſte jag åtnöja mig at uti wördſam tyſtnad med alfwarliga ſuckar anropa den Alswåldiga, ſom bäſt kan belöna kiära Mormoder derföre; det wille han bekröna min kiära Mormoder med all uptänckelig ſällhet. Til ett, faſt ofullkomligit prof af min wördnad, har jag

welat

welat upoffra kiära Mormoder deſſa blader, ſom en ringa fruckt af den koſtnad kiära Mormoder haft för mig oſpard, ſå i yngre åren, ſom och under den tid jag wid Upſala Lärdoms ſäte anwändt. Mitt förnämſta göremål ſkall wara, at oaflåteligen bönfalla, det Himmelen täcktes förlänga kiära Mormoders dagar, och kröna des grå hår med beſtändig wältrefnad, då jag och hoppas, det jag under ſå önſkelig wård framdeles kan wiſa någon fruckt, ſom kunde fägna kiära Mormoder, i medlertid och altid förblifwande

Min Huldaſte Mormoders

Lydigaſte Dotter-Son,
ANDREAS HEDENBERG.

Nobiliſſimo DOMINO,

ANDREÆ SPRINGER,

CAPITANEI Pedeſtris Locum Tenenti Strenuiſſimo.

Ampliſſimo DOMINO,

HEMMINGO SCHIÖS,

Regio NOTARIO Publico & CURATORI ad Litem Coll. Juſt. atque Cam. Tut. Holm. Conſultisſimo.

Spectatisſimo DOMINO,

PETRO HUSBERG,

CIVI & MERCATORI Holm. Prudentisſimo.

Spectatisſimo DOMINO,

OLAO ÖLMENSTRÖM,

CIVI & MERCATORI Holm. Prudentisſimo.

Spectatisſimo DOMINO,

NICOLAO ÖLMENSTRÖM,

MERCATORI Holm. Prudentiſſimo.

AVUNCULIS HONORATISSIMIS, DILECTISSIMIS.

Ob innumera in ſe collata beneficia, inque grati animi & venerationis ſignum, hoc Specimen Academicum, cum voto omnigenæ felicitatis dicatum eſſe voluit.

Nobiliſſ. Ampliſſ. & Spectatiſſ. NOMINUM VESTRORUM

Cultor humillimus,
ANDREAS HEDENBERG.

Pereximiè

Domine RESPONDENS,

Propinque Dilectiſſime.

Quo conjunctior Tibi *ſum, eo lætior fui Diſſertatione Tua, de* Stationibus Plantarum : *Et hanc lætitiam quidem, non meo ſolum nomine, verum reliquorum etiam Propinquorum, interpretor. Macte igitur hoc ſtadio, in quo tam ſtrenue certas, ut metam aliquando contingas, in perutili illa, quin & noſtrum omnibus neceſſaria arte medica! Macte, inquam, Tua ipſius* Statione, *utpote & Ipſe, Planta, in ſeminario Reipublicæ, eoque principe: quamdiu ſub Tanti Nominis* Satore *licet, cujus Præſidio uteris; ſub Tantis Anatomicis, Chymicisque, quibus Idem Plantarium eminet; quamdiu denique hodierno frueris præclariſſimo Contubernio! Sic remotisſimus eris ab audaculis illis medicaſtris, quos Molierius toties in ſcenam producit, ſalſeque ridet; qui ægros officioſe necant: hoc nomine felices, quod aliorum delicta Sol videat, horum Terra tegat. Si extra crepidam vagari liceat, non dehortor Te, Fratrum optime, a* Thomaſianis *circa ſtudium Medicum,*

dicum, Cautelis, JCto quidem, propriis, lectione tamen & aliorum dignisſimis (*). *Doctrina enim in medico requiritur non vulgaris; non ſuperficiaria, ſed quæ in artis adyta penetret: cujus quippe fundamentum Phyſica, cum Hiſtoria naturali conjuncta, quin imo Medicina haud aliud fortasſis, quam Praxis Phyſicæ ſpecialisſima: utraque manus autem, Matheſis atq; Chymia audiunt. Vaſtisſimæ omnes ſcientiæ, artesque ſic non titulo tantum Docturæ, inani, onuſtus, aut ſuberbe Doctor incedens, ad nos redibis, ſed diverſam corporis humani temperaturam, morborum fontes, phænomena, characteres, horumque tollendorum rationem ex triplici naturæ Regno perſpecta habebis: adeoque addito virtutis ſtudio, Patriæ, cognatisque gaudio ac vero emolumento, nec flos ſine fructu eris; Tibi ſimul ipſi fructus reportaturus uberrimos, inque ætate adulta, meſſem ditisſimam, ex Juvenili Plantatione, quod faxit DEus, Optimus Maximus rerum STATOR!!!*

(*) In Cap. XVIII. Ejusd. Caut. circa Præcogn. J. P.

Holmiæ d. XI Martii
MDCCLIV.

Ita gratulabunda mente
manuque adplaudit

Tibi adſtrictisſimus,
H. SCHIÓS.

Q. F. F. S.

§. I.

RES herbaria, a pluribus quidem incepta, a nemine vero, ad umbilicum perducta eſt, obſtat enim, partium, eandem ingredientium, multitudo. At ſcientia hæc, noviſſimo ævo cum excoleretur, & a ſyſtematum conditioribus luci exponeretur, factum eſt, ut variæ conſiderationes plantarum ſepoſitæ ſint, neque id mirandum, quod omnia uno temporis puncto fieri nequeunt. Uſus Herbarum multiplex, variis & innumeris rebus inſerviens, alia atque alia ratione ut conſiderentur, facit. Etenim idem Syſtematico non eſt tractandi modus, ac deſcriptori; aliter ab eo penſitari debent Plantæ, qui Medicinæ, aliter qui coloribus induendis, & aliter ab eo qui uſui œconomico eas tribuendas velit.

§. II.

Fuit, cum Botanici Plantas in methodum, fructificationi conformem & legitimam, redigere nondum didicerant. Quidam, ratione DURATIONIS, in *Arbores*,

bores,

bores, *Perennes*, *Biennes* & *Annuas*, easdem diviſere. Multi ratione TEMPORIS, ſecundum *menſes*, quibus maxime eſſent floriferæ. Nonnulli denique, ratione LOCI, quo naſcuntur & habitant, in *Aquaticas*, *Paluſtres*, *Patentes*, *Sylvaticas* &c. diſpeſcuerunt. Omnes quidem hæ diviſiones, ſcitu neceſſariæ ſunt, ſi Plantarum uſus rite inveſtigandus erit, Syſtemati licet Botanico exinde conſiciendo ſint ineptæ.

§. III.

Plantas noſtras *indigenas* pertractari, ego cogitavi, ſecundum SOLUM earundem NATALE, quo creſcunt. Quemadmodum enim animalia cujuslibet generis certis veſcuntur plantis, ſic & quævis Planta ſuo nutritur ſolo. Ergo qui ſolum Aridum & Sabuloſum requirunt, in Paludibus & Uliginibus non poſſunt perſiſtere; & quæ in Campis Rupibusque creſcunt, obſcuras, tranquillas & umbroſas Sylvas omnino averſantur, & contra. Omniſcius autem Creator, cuilibet ſpeciei, certum, quo debita capiat incrementa ac lætius vigeat, proprium ſolum deſtinavit, ne una Planta alteram excludat, neve ulla loca ſuis deſtituantur vegetabilibus.

§. IV.

Etſi non dubitamus hocce argumentum a pluribus pro leviori habitum iri, ſciant tamen adcuratiſſimam id ſibi depoſcere notitiam Rei Herbariæ, quantam e libris haurire non licet, ſed ex longa eaque quotidiana experientia. Optandum itaque eſſet, vellent Florarum Scriptores, omnibus ſuis Plantis ſolum natale adſignare, propter commoda permagna inde ad rem publicam univerſam redundatura.

§. V.

§. V.

USUS notitiæ, de plantarum ſolo natali, eſt quidem multiplex & varius, at ſequentia tantummodo nos enumerabimus.

1:o Unicum & ſolidum recte ſolum hoc natale vocatur fundamentum, quo omnis nititur *Horticultura*, adeo ut non alius, quam qui ſolum vegetabilium natale perſpectum habet, idemque imitari novit, huic muneri ſit admovendus. Quod *D. D. Præſ.* pluribus expoſuit in *Actis Reg. Acad. Scient. A. 1739. Experim. I.* Nempe quando ſemina exotica in hortis Academicis propaganda ſunt, omnia experimenta incerta evadent, ſi plantarum earundem ſolum ignoramus: Botanici idcirco Profeſſoris eſt, de hac re erudire hortulanum, qui alias haud dubie in cæcorum experimentorum verſatur caligine; Quid? quod Horticultura talis mera emperica fiet & obſcura notitia. Hortulanum igitur, diverſas plantarum ſpecies, ſin Horto ſuo alere cupientem, ad hanc amusſim hortum inſtruere oportet, nimirum varias ſoli, ut ita dicam Species & Climatum præſtabit. Horticultura ſolidum illud fundamentum agnoſcens, in cœtu eruditorum hucusque deſideratur, atque noſtro tempore, adcuratiſſimi hortulanorum libri, cujusvis plantæ hiſtoriam atque tractationem amplam, exhibent. Hi libri, ad volumina, nulla alia plantarum hiſtoria majora increſcere poſſunt; quæ tamen omnia, in Compendia ſuccincta reduci, ibidemque Claſſibus nonnullis, clare & ſufficienter proponi ſecundum ſolum natale deberent.

 2:do Poſt-

2:do Poſtquam populares noſtri aſſidui, non ſine arduo labore, Oeconomiam inſtruere cœperunt, quid quæſo, familiarius, quam quod vel Gramina exotica arceſſant in uſum pratorum, vel etiam e repoſitoriis ſemina fœni colligant, quibus ſternant campos? Hoc tamen plerumque incaſſum evadere comperimus; cauſſa eſt quod neſciant, quonam oriunda & conſequenter, quonam ſerenda ſolo. Sic ſemina, ex paluſtribus plantis deſumta, ſi campis aridis ſata fuerint, agricolam nunquam ditabunt & contra. Vidimus ſemina plantarum quarundam papilionacearum, in locis nemoroſis læte viridantium & a pecoribus maxime appetitarum, quæ ſub ſpe ejusdem fertilitatis, ſed fallaci, in pratis apricis ſata fuere. Unde tot populares meos, Rem Herbariam, nondum ita propoſitam fuiſſe, ut œconomiæ quoddam emolumentum afferret, conqueſtos audivi. Eſt hoc quod etiam mihi anſam præbuit, opuſculum adornandi, uti ſpero, œconomis noſtris, in pratis curandis occupatis, haud ſane exiguo futurum uſui, quippe non ſolum edocebit, quid ſerendum ſit in pratis apricis & elevatis, verum etiam paludibus & ſtagnis, ſylvis & locis nemoroſis. Oeconomorum noſtrorum experimenta eo nondum, propter Botanices inſcitiam, collinavere, cum tamen poſterius æque ac prius, ſcitu neceſſarium ſit.

3:o A Botanicis in lucem editæ ſunt Floræ cujuslibet ferme Europeæ Regionis, ut Botanicæ operam dantibus prodeſſent, imo aliis; unde quævis plantæ comparari poſſint, noſſe cupientibus; palmarium

vero

vero ex ejusmodi eruendum Floris, quod una provincia ab altera, diverſis plantis differat, nullius fere æſtimationem mereri, multis viſa eſt, eam ob cauſſam, quod Plantas, ratione ſoli natalis, non conſideraverint. E. G.

Comparatione inter *Monſpelienſem* & *Svecicam* inſtituta Floram, vix plures reperio communes plantas, quam *Aquaticas* & *Nemorenſes*.

Pl. AQUATICÆ, noſtro frigidiſſimo hiemali tempore, radicibus in imo aquarum demerſis, quod a glacie intactum relinquitur, æque bene conſervantur ac ſicut in India vel in Tepidario inſtar, quo punctum congelationis nunquam extenditur, creſcerent, quamobrem etiam Pl. aquaticæ, littori propius, ubi a glacie deſtruuntur, non accedunt, hasque aquaticas plantas Europæarum easdem cum Indicis communes deprehendimus.

Pl. NEMORENSES, quæ inter frutices naſcuntur, flores primo vere & ante vernationem ſ. frondeſcentiam arborum expandunt, autumno autem melius quam in ullo frigidario, frondibus delapſis conteguntur, quæ vento removeri non poſſunt, & nive tandem cadente, arenæ inſtar volatilis, acervis ejusdem nivis frutices abſcondentibus, cumulantur, ne gelu radices earum attingat. Non ſine admiratione in hortis noſtris intuemur, primis autumni geledis noctibus, quibus Indicæ tenerrimæ plantæ deſtruuntur, veluti *Tagetes*, *Amaranthus*, *Celoſia*, *Phaſeolus*, *Tropæolum*, *Mirabilis*, *Cucumis*, *Helianthus* &c. quod iisdem etiam e noſtris indigenis, frigore urantur.

tur.

tur *Echium*, *Anagallis*, *Bryonia*, *Parietaria*, *Helxine*, *Xanthium*, *Impatiens*, imo vel Lapponicus *Sonchus Alpinus* ſi loco aprico conſiſtant, ſin vero ſubter frutices creſcant, usque ad ultimum autumnum perdurent; Quod ipſum ſignificat, Nemoribus peculiarem aliquam & ignotam ineſſe virtutem frigori reſiſtendi. Imo unica Arbuſcula Svetica gemmis carens, eſt *Rhamnus Frangula*, quam nemo in regione ubi gelu hiemale dominatur, vigere poſſe crederet; hæc tamen aperto nunquam naſcitur campo, ſed nemoribus & aquoſis. Alias igitur Europæ auſtrales plantas, quam quæ vel aquis vel nemoribus protegantur, in noſtra regione hiemem ſalvas transigere haud poſſe, hinc liquet.

4:o Botanico Herbarium ſibi paranti, vel alius cujuspiam uſus & meditationis gratia plantas ad manum habere volenti, vel cuicunque denique Medico & Pharmacopæo in Medicina adornando vel alii neceſſitatis urgentis cauſſa, certas deſideranti plantas, haud parum proficuum erit, ubi reperiatur planta deſiderata, ſtatim cognoſcere, quæ loco natali ſibi debito quæratur & non alibi. Et idem ille Botanicus Plantam Quæſtionis ſine mora inveniet, quam ſœpe alius quis diutiſſime, licet vicinam, fruſtra venatus fuerit.

5:o Cum omnes herbæ in ſolo natali optime vigeant, hinc neceſſario concludi poteſt, illas maxima ibidem gaudere virtute & quantitates veram præſtare efficaciam. Quamobrem Pharmacopæus, vires Plantarum in medicamentis præſtiturus, quantum

tum poſſit fieri, licet ipſe easdem ex ſolo debito nequeat colligere, in ſolo tamen non alieno colat. Herbæ *Alpinæ* longe majori, ex ipſis alpibus delatæ, gaudere vulgo cenſentur virtute, quam cum extra Alpes cultæ fuerint.

Vera *Archangelica*, ſponte in alpibus juxta rivulos naſcens, quæ alias in hortis noſtris plantatur facillime, duplam quantitatem præbet reſinæ, ſi ipſis alpibus oriunda fuerit, quam ſi noſtris enata fuerit hortis, & ſummis labris deguſtata Archangelica alpina, longe præſtantiorem præ hortenſi ineſſe ſentimus vim, & ſic in cæteris.

Apium officinarum in auſtrali oritur Europa juxta paludes & aquas, ubi fœtidiſſimum eſt, tamque naribus, quam labris maxime ingratum; ſolo autem ſicciori, in noſtris viridariis ſatum, majorem partem & ſaporis & odoris perdit, quo ſtatu vocatur *Apium dulce* & inter fercula noſtra ſapida numeratur. Idcirco quicumque hanc herbam medicamini adhibere vult, locis aquoſis eam ſerere debet, quibus ſua ſponte gignitur.

Scorzonera hiſpanica quæ communiter in Pharmacopoliis noſtris aſſervatur, ex hortis deſumta fuit, ubi evaſit dulcis & mitis Tragopogonis inſtar, medicamenque fit valde debile, ſi comparetur cum ea, quæ ex auſtralibus advehitur regionibus, quibus ſponte gignitur & amarior eſt, quæque ſola uſibus medicis admoveri deberet. Hæc cum rarius comparari poſſit, in ejusdem locum ſuccedat aptius noſtra *Scorzonera humilis*, cui communis cum Hiſpani-

ca

ea ineſt vis, nec per culturam mitigata ſ. dulcificata eſt.

Par ratio cum *Cichorio* eſt, cujus virtus in hortis noſtris & ſolo alieno æque corrumpitur; ſed ex campis allata fortis perſiſtit.

§. VI.

Quales ſolum quotidie plantas producat, comperimus, quomodo nimirum pleræque plantæ in AQUOSIS ſint *acriores* & *corroſivæ*, in MARITIMIS *ſalſæ*, in APRICIS *ſapidæ*, in MONTOSIS *fragrantes*, in NEMOROSIS *tetræ*, ut *Stachy fœtida*, *Actæa ſpicata*, *Atropa Bella donna*, & quotidie in *fructibus horæis*, quod in aprico mitigentur, umbra vero acerbentur ſentimus: ut taceamus *Uvas* e quibus vinum exprimitur, quæ omnino ejusdem ſunt ſpeciei, ex ſolo vero totidem exiſtunt differentiæ, quot vinis iisdem accedunt, remoto enim hoc, ut omnia vina, ſive Rhenanum, ſive Gallicum, ſive Burgundicum, Hiſpanicum, Capenſe &c. fuerit, ejusdem forent ſaporis.

Artemiſia maritima, noſtris qui oritur litoribus, adeo eximia pollens fragrantia, ut vel cum ipſa Lavendula certare videatur, haud quidem in Hortis plantari poteſt, tantum vero grati odoris ibi amittit, ut ne vix quidem Artemiſiam Abſinthium dictam ſuperet. Itaque, hujusce plantarum natalis ſoli notitia, haud exiguum medicinæ noſtræ præbet uſum, & digna videtur, quæ accuratius penſitetur a medicis, nimium plerumque Pharmacopolis confidentibus, qui perſæpe de effectu parum ſunt ſolliciti,

modo

modo ſpeciem petitam præſtari poſſint, ideoque quod citius parari poſſit porrigunt.

§. VII.

Opus quidem perlongum foret, id quod arctis paginarum limitibus compelli nequit, ſi rationes perſcrutarer, cur certæ plantæ tractu ſpecialis ſoli circumſcribantur, at otium in his nobis fecit D. D. P:s, partim in ejus *Philoſ. Bot. p. 265.* partim in ejus *Itin. Ölandico*, *Gothlandico*, *Weſtrogothico*, *Scanico:* e. g. quomodo plantæ maxime luxuriantes, imo amœniſſimæ, depreſſo naſcantur ſolo pratisque apertis, ad ſolum vero unius bombardæ jactum altius aſcendentes, non niſi aridiſſimas inveniamus macilentasque herbas, quæ communes ſunt Sylvarum, quam maxime ſterilium, in remotiori noſtro ſeptentrione *It. Wgoth. p. 74.*

Primo etiam intuitu mirum videtur, quod ipſæ plantæ ALPINÆ, ex Alpibus Lapponicis in Hortos noſtros translatæ, raro perſiſtant, ſed hiemali frigore deſtruantur; cum tamen maximam frigoris vim in Lapponia, præſertim inter juga alpium noſtratum dominari novimus, ut jurare quis poſſet herbam Lapponicam apud nos ob frigus non poſſe emori. Horum vero montium ſtructuram altius penſitantibus ratio perſpectu facillima eſt: in Alpibus Lapponicis quando breve tempus vernale principio menſis Julii denudavit loca inferiora, adeo ut plantæ alpinæ ibidem naſci, flores expandere & fructum perficere potuerint,

rint,

rint, ineunte Auguſto primum nocturnum gelu adſtringit terram, quæ poſtmodum cumulis niveis cooperta fit ingentibus, quos frigus non penetrare valet, & ſic plantæ ſervantur a gelu ad ſolſtitium usque proximum æſtivum. Maxima deinde pars nivis (inter juga montium) intervallo octo dierum, in aquas reſolvitur, plantisque gelu nocturno liberis, illico germinandi eſt Facultas. Contra apud nos Ver diuturnum, frigus hiemale cum diebus ſerenis & amœnis commutat ſœpiſſime, noctibus vero ſummum graſſatur frigus, teneras plantas comburens, radicesque evellens, ut nudæ in ſuperficie terræ jaceant & inſtante die ſolis æſtu areſiant; quare etiam Pl. Alpicæ, quæ has viciſſitudines contrarias pati non valent, extra Alpes non niſi in paludibus ceſpitoſis conſpiciuntur, quæ licet alpibus repugnare videantur, arcta cognatione easdem contingunt, groſſiore enim conſtant humo, & ægre congelantur, quod noſtrates paſſim confirmant, quibus hiemali tempore tali via iter faciendum & tandem congelatæ, gelu ſuo vix deſtituuntur ante medium æſtatis, quo omne frigus aërem reliquit.

§. VIII.

Pl. SUCCULENTÆ aridiſſimis tantummodo naſcantur rupibus, ubi ſumma cum admiratione contemplamur easdem parciſſimo, ut fere nullo, alimento pingveſieri & ab Hortulanis cultas & ſufficienter irrigatas ſtatim putreſieri. Ex aëre has maximum attrahere

trahere alimentum hinc colligi poteſt, quod e. gr. *Aloe perfoliata* libræ unius ponderis, ſi radice carens in cubiculo ſubter tectum ſuſpendatur, tantum capit incrementi, ut ſœpius intra anni ſpatium, priorem amplitudinem & pondus duplicato vincat. Sic Creator Sapientiſſimus herbas maxime ſucculentas macilento conſtituit ſolo, cum demum emortuæ & corruptæ tranſeant in fertiliſſimam humum & alimentum plantarum validum, ejusmodi locis ſumme neceſſarium.

§. IX.

Hoc argumentum evidentius ut redderetur, FLORAM tantum SVECICAM pertractandam ſuscepimus & plerasque herbas noſtras Svecicas ſecundum ſolum natale diviſimus, cui operi breviorem nactus ſum viam ex *nominibus Trivialibus* in *Speciebus plantarum* traditis.

Ex hoc catalogo agricola emendationis pabulorum ſuorum cupidus, plantas tantum percurrat ſub eo collatas ſolo, quas ut fructus felicius proferat optat, viſurus quæ fini ſuo obtinendæ inſervire posſint; Et ſic, ſi easdem ſimili debitoque conſeverit ſolo, non poteſt non meſſem copioſam reportare.

) o (

I AQUATICÆ

1. MARINÆ.

Confervæ *variæ.*
Chara *tomentoſa.*
hiſpida.
flexilis.
Najas *marina.*
Ulva *inteſtinalis.*
compreſſa.
latiſſima.
Lactuca.
Linza.
Fucus *ſerratus.*
veſiculoſus.
ceranoides.
ſpiralis.
inflatus.
nodoſus.
ſiliquoſus.
Saccharinus.
palmatus.
faſtigiatus.
Filum.
Zoſtera *marina.*
Potamogeton *marinum.*
Ruppia *marina.*

2. MARITIMÆ.

Scirpus *maritimus.*
Rumex *maritimus.*
Atriplex *Portulacoides.*
Aſter *Tripolium.*
Glaux *maritima.*
Eryngium *maritimum.*
Artemiſia *maritima.*
Plantago *maritima.*
Coronopus.
Triglochin *maritimum.*
Crambe *maritima.*
Lotus *maritima.*
Piſum *maritimum.*
Liguſticum *ſcothicum.*
Veronica *maritima.*
Hippophae *Rhamnoides.*
Salicornia *Europæa.*
Salſola *Kali.*
Chenopodium *maritimum.*
Atriplex *littoralis.*
haſtata.
Bunias *Cakile.*
Arenaria *Peploides.*
rubr. marit.
Samolus *valerandi.*
Iſatis *tinctoria.*
Cochlearia *danica.*

3 LACUSTRES.

Spongia *lacuſtris.*
Iſoetes *lacuſtris.*
Sparganium *natans.*
Nymphæa *lutea.*
alba.
Potamogeton *natans.*
Myriophyllum *ſpicatum.*
Ceratophyllum *demerſum.*
Scirpus *acicularis.*
lacuſtris.

Typha

Typha *latifolia.*
anguſtifolia.
Arundo *Phragmites.*
Equiſetum *fluviatile.*
Lobelia *Dortmanna.*
Subularia *aquatica.*
Elatine *Hydropiper.*
Limoſella *aquatica.*
Plantago *monanthos.*
~~Lycopodium *inundatum.*~~
Ranunculus *reptans.*

4. PALUSTRES.

Potamogeton *lucens.*
perfoliatum.
criſpum.
Zannichellia palustris
Ranunculus *aquatilis.*
Sagittaria *ſagittifolia.*
Butomus *umbellatus.*
Aliſma *Plantag. aquat.*
natans.
Ranunculoides.
Hottonia *paluſtris.*
Hippuris *vulgaris.*
Elatine *Alſinaſtrum.*
Phellandrium *aquaticum.*
Oenante *fiſtuloſa.*
crocata.
Cicuta *viroſa.*
Sium *latifolium.*
nodiflorum.
Siſon *inundatum.*
Iris *Pſeudacorus.*
Polygonum *amphibium.*
Stratiotes *aloides.*
Hydrocharis *Morſus ranæ.*
~~Zanichellia *paluſtris.*~~
Poa *aquatica.*
Lemna *triſulca.*
minor.
gibba.
polyrhiza.
Fontinalis *antipyretica.*
Acorus *Calamus.*
Calla *paluſtris.*
Menyanthes *trifoliata.*
Ranunculus *Lingva.*
Callitriche *paluſtris.*
Aira *aquatica.*
Utricularia *vulgaris.*
minor.
Feſtuca *fluitans*
Montia *fontana.*
Veronica *Beccabunga.*
Naſturtium *aquaticum.*
Pilularia *globulifera.*
Rumex *aquaticus.*
Phalaris *arundinacea.*
Scirpus *paluſtris.*
Othonna *paluſtris.*
Osmunda *regalis.*
Lythrum *Salicaria.*
Lycopus *europæus.*
Senecio *paludoſus.*
Arundo *Calamogroſtis.*
Lyſimachia *thyrſiflora.*
vulgaris.
Eupatorium *Cannabinum.*
Scutellaria *galericulata.*

Mentha

deſſa med puncter notерade bli en ny division af öfver Paluſtres ſom kunna vara både torr och våt

Mentha *aquatica.*
Hydrocotyle *vulgaris.*
Siſymbrium *amphibium.*

5. INUNDATÆ.

Betula *Alnus.*
Salix *pentandra.*
fragilis.
aurita.
incubacea.
repens.

*(perennes.)

Juncus *articulatus.*
Triglochin *paluſtre.*
Spergula *nodoſa.*
Solanum *Dulcamara.*
Epilobium *paluſtre.*
Veronica *ſerpyllifolia.*
ſcutellata.
Alopecorus *geniculatus.*
Feſtuca *decumbens,*
Carex *ceſpitoſa.*
acuta.
veſicaria.
vulpina.
uliginoſa.
dioica.
Caltha *paluſtris.*
Cardamine *amara.*
Ranunculus *auricomus.*
Gentiana *Pneumonanthe.*
Lychnis *Flos cuculi.*
Holcus *odoratus.*
Cardamine *pratenſis.*
Equiſetum *paluſtre.*
Lycopodium inundatum

Valeriana.

Thalictrum *flavum.*
Lathyrus *paluſtris.*
Chryſoſplenium *alternifol.*
Aconitum *Napellus.*

*(annuæ.)

Gnaphalium *uliginoſum.*
Juncus *bufonius.*
Peplis *Portula.*
Bidens *tripartita.*
Gentiana *Centaurium.*
Poa *annua.*
Tillæa *aquatica.*
Inula *pulicaria.*
Sagina *procumbens.*
Linum *Radiola.*
Ranunculus *Sceleratus.*

6. ULIGINOSÆ.

Viburnum *Opulus.*
Potentilla *fruticoſa.*
Myrica *Gale*
Aira *cærulea.*
Cynoſurus *cæruleus.*
Geum *rivale.*
Valeriana *dioica.*
Primula *farinoſa.*
Bellis *perennis.*
Anthericum *oſſifragum.*
Parnaſſia *paluſtris.*
Pinguicula vulgaris
Ophrys *Monorchis.*
Spiræa *Ulmaria.*
~~Valeriana *officinalis.*~~
Comarum *paluſtre*
Vaccinium *uliginoſum.*
Senecio *Jacobæa.*

Carduus

Carduus *acaulis.*
Inula *ſalicina.*
Euphorbia *paluſtris.*
Convallaria *bifolia.*
Angelica *ſylveſtris.*
Galium *paluſtre.*
uliginoſum.
Ranunculus *Flammula.*
Juncus *ſquarroſus.*
Nardus *ſtricta.*
Carduus *paluſtris.*
Pedicularis *paluſtris.*
ſylvatica.

3. CESPITOSÆ.

Sphagnum *paluſtre.*
Bryum *cæſpiticium.*
Splachnum *rubrum.*
luteum.
ampullaceum.
Scirpus *ceſpitoſus.*
Eriophoron *vaginatum.*
polyſtachion.
alpinum.

Carex *pulicaris.*
limoſa.
Juncus *conglomeratus.*
effuſus.
filiformis.
Schœnus *albus.*
Rubus *Chamæmorus.*
Andromæda *polifolia.*
Erica *Tetralix.*
Empetrum *nigrum.*
Ledum *paluſtre.*
Vaccinium *Oxycoccos.*
Droſera *rotundifolia.*
longifolia.
~~Pingvicula *vulgaris.*~~
Selinum *paluſtre.*
Equiſetum *limoſum.*
Ophrys *paludoſa.*
Corallorhiza.
Læſelii,
Schœnus *mariſcus.*
nigricans. ferrigenea
Scheuchzeria *paluſtris.*

II. ALPINÆ.

1. PERENNES.

Betula *nana.*
Salix *lapponum.*
glauca.
myrſinites.
reticulata.
herbacea.
Azalea *procumbens.*
• *lapponica.*

Arbutus *alpina.*
Andromeda *cærulea.*
hypnoides.
tetragona.
• Dryas *octopetala.*
Sibbaldia *procumbens.*
Veronica *alpina.*

Diapen-

• för dem som växa på fiellen och ej gåner Dryar och Peducalares allra högst

Diapenſia *lapponica.*
Rhodiola *Roſea.*
Saxifraga *cernua.*
——— *nivalis.*
——— *oppoſitifolia.*
——— *aizoides.*
——— *Cotyledon.*
Cucubalus *acaulis.*
Ranunculus *glacialis.*
——— *nivalis.*
lapponicus.
Trollius *europæus V: 1.*
Arnica *montana V: 1.*
Pedicularis *lapponica.*
——— *hirſuta.*
——— *flammea.*
Scept. Carol.
Bartſia *alpina.*
Lychnis *apetala.*
alpina.
Rumex *Acetoſa.* major v. 1.
digynus.
Gnaphalium *alpinum.*
Erigeron *uniflorum.*
Hieracium *alpinum.*
Arabis *alpina.*
Cardamine *Bellidifolia.*
Draba *alpina.*
Aſtragalus *alpinus.*
Phaca *alpina.*
Campanula *uniflora.*
Stellaria *biflora.*
Ceraſtium *alpinum.*
Thalictrum *alpinum.*
Epilobium *alpinum.*
Serratula *alpina*
Potentilla *nivea.*
Satyrium *nigrum.*
Ophrys *alpina.*
Viola *biflora.*
montana.
Cypripedium *bulboſum.*
Pingvicula *alpina.*
villoſa.
Anthericum *calyculatum.*

2. ANNUÆ.

Saxifraga *ſtellaris.*
rivularis.
Gentiana *nivalis.*
Angelica *Archangelica.*

3. GRAMINÆ.

Aira *alpina.*
Poa *alpina* vivip.
Feſtuca *ovina* vivip.
Carex *atrata.*
Juncus *trifidus.*
triglumis.
——*biglumis.*

4. NEMOROSÆ.

Tuſſilago *frigida.*
Sonchus *alpinus.*
Aconitum *Lycoctonum.*

III. UM-

III. UMBROSÆ.

1. NEMOROSÆ.

(α) (Arbores)

Fagus *ſylvatica.*
Fraxinus *excelſior.*
Coryllus *Avellana.*
Tilia *europæa.*
Acer *Platanoides.*
Prunus *Padus.*
Ribes *alpinum.*
Daphne *Mezereum.*
Rhamnus *Frangula.*

(β) (perennes)

~~Lathræa *Anblatum.*~~
Ophrys *Nidus avis.*
Dentaria *bulbifera.*
Milium *effuſum.*
Poa *nemoralis.*
Circæa *lutetiana.*
Sanicula *europæa.* alpina
Actæa *ſpicata.*
Stachys *ſylvatica.*
Galeopſis *Galeobdolon.*
Mercurialis *perennis.*
Stellaria *nemorum.*
Convallaria *verticillata.*
Allium *urſinum.*
Ranunculus *Ficaria.*
Stellaria *Holoſtea.*
Ornithogalum *luteum.*
minimum.
Adoxa *Moſchatellina.*
Fumaria *bulboſa.*
Lunaria *rediviva.*
Vicia *ſylvatica.*
ſepium.
Orobus *vernus.*
Pulmonaria *officinarum.*
Paris *quadrifolia.*
Glechoma *hederacea.*
Aſarum *europæum.*
Aſtragalus *glycyphyllos.*
Geum *urbanum.*
Campanula *latifolia.*
Trachelium.
perſicifolia.
Cnicus *oleraceus.*
Viola *hirta.*
mirabilis. Convallaria majalis
Serratula *tinctorum.* Primula veris
Geranium *lucidum.*
Hedera *Helix.*
Thalictrum *Aquilegifolium.*
Aſperula *odorata.*
Osmunda *Struthiopteris.*
Polypodium *Dryopteris.*
Phegopteris.

(γ) (annuæ)

Impatiens *Noli tangere.*
Cardamine *Impatiens.*
Melampyrum *nemorum.*
Arenaria *trinervia.*
Draba *muralis.*

2. SYLVATICÆ.

Pinus *ſylveſtris.*

Abies.
Taxus *baccata.*
Juniperus *communis.*
Betula *alba.*
Populus *tremula.*
~~Monotropa *Hypopithys.*~~
Vaccinium *Myrtillus.*
Pyrola *rotundifolia.*
ſecunda.
uniflora.
umbellata.
Oxalis *Acetoſella.*
Anemone *Hepatica.*
nemoroſa.
Prenanthes *muralis.*
Linnæa *borealis.*
Trientalis *europæa.*
Juncus *piloſus.*
Hypnum *proliferum.*
Geranium *ſylvaticum.*
Lycopodium *clavatum.*
Selago.
annotinum.
complanatum.
Erica *vulgaris.* + Polymorph
Vaccinium *Vitis Idæa.*
Ajuga *pyramidalis.*
Solidago *Virga aurea.*
Agroſtis *arundinacea.*
Veronica *officinarum.*
Pteris *aquilina.*
Orchis *bifolia.*
Polytricum *commune.*
Equiſetum *ſylvaticum.*
Hieracium *murorum.*
Bromus *pinnatus.*
Arundo *Epigejos.*
Anemone *vernalis.*
Prunella *vulgaris.*
Orobus *tuberoſus.*
Viola *canina.*
Oſmunda *Lunaria.*
Polypodium *F. mas.*
Equiſetum *hyemale.*
Arenaria *ſerpyllifolia.*
Melampyrum *ſylvaticum.*
Verbaſcum *Tapſus.*
Gnaphalium *ſylvaticum.*

IV. CAMPESTRES.

1. ARVENSES.

(α) (Perennes)
Rubus *cæſius*
Ononis *ſpinoſa.*
Triticum *repens.*
Stachys *paluſtris.*
Serratula *arvenſis.*
Convolvolus *arvenſis.*
Sonchus *arvenſis.*
Centaurea *Scabioſa.*
+ *Jacea.*
Mentha *arvenſis.*
Vicia *Cracca.*
Artemiſia *vulgaris.*

Scabioſa

Scabioſa *arvenſis.*
(β) (Annuæ)
Papaver *dubium.*
Agroſtema *Githago.*
Fumaria *officinalis.*
Vicia *ſativa.*
Melampyrum *arvenſe.*
Galeopſis *Tetrahit.*
Carduus *criſpus.*
Piſum *arvenſe.*
Centaurea *Cyanus.*
Delphinium *Conſolida.*
Veronica *triphyllos.*
Chryſanthemum *ſegetum.*
Myagrum *ſativum.*
Sinapis *arvenſis.*
Braſſica *campeſtris.*
Raphanus *Raphaniſtrum.*
Rhinanthus *Criſta galli.* (γ)
Lapſana *communis.*
Ranunculus *arvenſis.*
Matricaria *Chamomilla.*
Anthemis *arvenſis.*
Lithoſpermum *arvenſe.*
Lycopſis *arvenſis.*
Eryſimum *cheiranthoides.*
Thlaspi *arvenſe.*
Spergula *arvenſis.*
Anagallis *arvenſis.*
Sherardia *arvenſis.*
Ervum *hirſutum.*
tetraſpermum.
Conium *maculatum.*
Euphorbia *Helioſcopia.*
Potentilla norvegica

Chenopodium *album.*
Polygonum *Convolvulus.*
Avena *fatua.*
Agroſtis *Spica venti.*
Lolium *annuum.*
Bromus *ſecalinus.*
arvenſis.
Panicum *Crus galli.*

2. CULTÆ.

Ranunculus *repens.*
Leontodon *Taraxacum.* Thlaspi bursa pastoris
Gallium *Aparine.*
Alſine *media.*
Æthuſa *cynapium.* Aegopodium podagraria
Sonchus *oleraceus.*
Chenopodium *polyſpermum.*
Vulvaria.
viride.
Lamium *purpureum.*
amplexicaule.
Veronica *arvenſis.*
agreſtis.
Geranium *cicutarium.*
~~Jacobæa Senecio.~~ Senecio vulgaris
Urtica *urens.*
Cynoſurus *paniceus.*
Euphorbia *Peplus.*

3. RUDERALES.

Ulmus *campeſtris.*
Sambucus *nigra.*
Ebulus.
(Perennes)
Urtica *dioica.*
Marrubium *album.*

✱. betyder dem som stå i åker de andra i torra

Ballota *nigra.*
Nepeta *Cataria.*
Chenopod. *Bonus Henric.*
Artemiſia *Abſinthium.*
Eryſimum *Alliaria.*
Chelidonium *majus.*
Scrophularia *nodoſa.*
Plantago *major.*
Rumex *criſpus.*
Bryonia *alba.*
~~Ægopodium *Podagraria.*~~
Cærophyllum *ſylveſtre.*
Verbaſcum *nigrum.*
Dactylis *glomerata.*
Agrimonia *Eupatoria.*
Anchuſa *officinalis.*
Potentilla *argentea*

(annuæ)

Cynogloſſum *officinale.*
Myoſotis *Lappula.*
Solanum *nigrum.*
Chenopodium *rubrum.*
urbicum.
Leonurus *Cardiaca.*
Eryſimum *officinale.*
Datura *Stramonium.*
Hyoſcyamus *niger.*
Siſymbrium *Sophia.*
Aſperugo *procumbens.*
Anthemis *Cotula.*
Arctium *Lappa.*
Carduus *nutans.*
Malva *rotundifolia.*
Hordeum *murinum.*

Scandix *Anthriſcus.*
Lepidium *ruderale.*
~~Senecio *vulgaris.*~~
Cochlearia *Coronopus.*
Carduus *lanceolatus.*
Polygonum *Perſicaria.*
Hydropiper.
~~Thlaſpi *Burſa paſtoris.*~~
Onopordum *Acanthium.*
Polygonum *aviculare.*
Verbena *officinalis.*
Lamium *album.*
Atriplex *patula.*
Veronica *Chamædrys.*
~~Echium *vulgare.*~~
Reſeda *Luteola.*
Malva *ſylveſtris.*
~~Cichorium *Intybus.*~~

4. PRATENSES.

Pyrus *communis.*
Malus.

(perennes)

Lolium *perenne.*
Campanula *rotundifolia.*
patula.
Geranium *pratenſe.*
Trollius *europæus V: 11.*
Hypericum *quadrangulare.*
Trifolium *pratenſe.*
Carum *Carvi.*
Heracleum *Sphondylium.*
Lathyrus *pratenſis.*
Lotus *corniculata.*
Spiræa *Filipendula.*

Lychnis

Lychnis *dioica.*
Equiſetum *arvenſe.*
Rumex *Acetoſa.*
Chryſanthemum *Leucanthem*
Phleum *pratenſe.*
Alopecorus *pratenſis.*
Feſtuca *elatior.*
Leontodon *autumnale.*
Scorzonera *humilis.*
Ranunculus *acris.*
polyanthemos.
Carduus *heterophyllus.*
(annuæ)
Rhinanthus *Criſta galli.* (β)
Briza *media.*
Linum *catharticum.*
Turritis *glabra.*
hirſuta.
Cardamine *hirſuta.*
Medicago *lupulina.*
Melampyrum *pratenſe.*

5. ARENARIÆ.

Spartium *ſcoparium.*
Geniſta *tinctoria.*
piloſa.
(perennes)
Elymus *arenarius.*
Arundo *arenaria.*
Carex *arenaria.*
Dianthus *arenarius.*
Herniaria *glabra.*
Artemiſia *campeſtris.*
Hieracium *Piloſella.*
Scleranthus *perennis.*
Thymus *Serpyllum.*
Potentilla *verna.*
Pimpinella *ſaxifraga.*
Anthirrhinum *Linaria.*
Hieracium *umbellatum.*
Erigeron *acre.*
Gnaphalium *dioicum.*
Statice *Armeria.*
Arbutus *Uva urſi.*
Veronica *ſpicata.*
Rumex *Acetoſella.*
Feſtuca *ovina.*
Poa *anguſtifolia* media.
Lichen *upſalienſis.*
nivalis.
iſlandicus.
(annuæ)
Gnaphalium *arenarium.*
Ceraſtium *ſemidecandrum.*
viſcoſum.
Myoſotis *ſcorpioides.*
Saxifraga *tridactylites.*
Androcace *ſeptentrionalis.*
Lepidium *petræum.*
Veronica *verna.*
Jaſione *montana.*
Carlina *vulgaris.*
Trifolium *arvenſe.*
Arenaria *purpurea.*
Draba *verna.*
Iberis *nudicaulis.*
Bromus *tectorum.*
Viola *tricolor.*
Alyſſum *incanum.*

Gypo-

Gypſophila *muralis.*
Hyoſeris *minima.*
Thymus *Acinos.*
Valeriana *Locuſta.*
Myoſurus *minimus.*
Scleranthus *annuus.*
Phleum *arenarium.*

Aira *caneſcens.*
præcox.

6. ARGILLACEÆ.

Tuſſilago *Farfara.*
Potentilla *repens.*
Anſerina alb.
Tlaſpi *campeſtre*
Cichorium Intybus

V. MONTANÆ.

1. GLABRETOSÆ.

Salix *caprea.*
Prunus *ſpinoſa.*
Cratægus *Oxyacantha.*
Roſa *canina.*
Lonicera Xylosteum
Athamanta *Libanotis.*
Medicago *falcata.*
Tanacetum *vulgare.*
Trifolium *repens.*
Alchemilla *vulgaris.*
Allium *oleraceum.*
Campanula *glomerata.*
Cucubalus *Behen.*
Crepis tectorum
Avena *pratenſis.*
Anthemis *tinctoria.*
Daucus *Carota.*
~~Tlaſpi *campenſtre.*~~
Echium *vulgare.*
Euphraſia *Odontites.*
Gentiana *campeſtris.*
~~Tragopogon *pratenſe.*~~
Trifolium *agrarium.*
Holcus *lanatus.*

2. COLLINÆ.

Quercus *robur.*
Carpinus *Betulus.*
Arnica *montana.*
Hypocheris *maculata.*
Adonis *vernalis.*
Thesium Linophyllum
Orobus *niger.*
Trifolium *montanum.*
Lathyrus *ſylveſtris.*
Anthyllis *Vulneraria.*
Lychnis *Viſcaria.*
Hypericum *perforatum.*
~~Convallaria *majalis.*~~
~~Primula *veris.*~~
Geranium *ſangvineum.*
Scabioſa *columbina.*
Ciſtus *ælandicus.*
Anemone *Pulſatilla.*
Athamanta *Oreoſelinum.*
Juncus *campeſtris*
Polygonum *viviparum.*
Saxifraga *granulata.*
Silene *nutans.*
Sedum *ſexangulare*
annuum.

Ophio-

Ophiogloſſum *vulgatum.*
Melampyrum *criſtatum*
~~Theſium *Linophyllum.*~~

3. RUPESTRES.

Sedum - - *Telephium.*
rupeſtre.
album.
acre.
Semperviv. *tectorum.*
Polypodium *vulgare.*
fragile.
Aſplenium *Trichomanes.*
Ruta muraria.
Acroſtichum *ſeptentrionale.*
ilvenſe.
~~Lonicera *Xyloſteum.*~~
Meſpilus *Cotoneaſter.*
Rubus ... *idæus.*

Convallaria *Polygonatum.*
multiflorum.
Aſclepias *Vincetoxicum.*
Aſperula *tinctoria.*
Origanum *vulgare.*
Clinopodium *vulgare.*
Geranium *robertianum.*
Globularia *vulgaris.*
Gypſophila *faſtigiata.*
Artemiſia *rupeſtris.*
Hypericum *hirſutum.*
Ciſtus - - - *Fumana.*
Aira - - - *flexuoſa.*
Melica - - *nutans.*
- - - - - *ciliata.*
Poa - - - *compreſſa.*
Epilobium *anguſtifolium.*
- - - - - *montanum.*
Silene - - *rupeſtris.*
Potentilla alba
~~Crepis - - *tectorum.*~~
Hieracium murorum

VI. PARASITICÆ.

1. FRUTEX.
Viſcum.
2. HERBÆ.
Cuſcuta.
Lathraea auflatum
monotropa Hypopithys

Muſci varii.
Lichenes varii.
Fungi varii.